

Karolina Kulpa

Tytuł pracy: Awangardowa poetyka wielości. (Bio)polityczne czytanie Themersonów

STRESZCZENIE

Celem pracy *Poetyka wielości. (Bio)polityczne czytanie Themersonów* jest interpretacja fragmentów wybranych utworów, ze szczególnym uwzględnieniem namysłu nad relacją łączącą język (styl literackiej wypowiedzi), podmiot (zarówno autorski, narratorski jak i umiejscowiony w tekście w postaci protagonisty) oraz traumę wojenną. Praca dzieli się na dwie części, w których przedstawiono kolejno oryginalne koncepcje teoretyczne Franciszki i Stefana Themersonów oraz wynikające z nich eksperymenty narracyjne, których realizacje zarówno przed-, jak i powojenne, wskazują na pewną ciągłość tak namysłu, jak i gestów artystycznych. Ramę dla całości pracy stanowi kategoria „stanu wyjątkowego”, która pozwala uwzględnić doświadczenie dwóch wojen światowych. Chodzi więc o biopolityczne (w krytycznym znaczeniu terminu) czytanie rzeczywistości w wykonaniu Themersonów. Ponadto, w kluczu biograficznym będzie to czytanie osób Franciszki i Stefana; a także czytanie ich utworów.

Część wprowadzająca zawiera uwagi o charakterze metodologicznym oraz prezentuje elementy aparatu badawczego; jest on konstruowany przede wszystkim w oparciu o namysł filozoficzny oraz literaturoznawczy, inspirowany dekonstrukcją, psychoanalizą, biopolityką i filozofią literatury Jacques'a Rancière'a. Następnie autorka rekonstruuje wybrane kategorie dyskursywne (niechlujstwo, parataksa, metonimia), aby skonfrontować je z realizacjami literackimi Stefana Themersona. W części interpretacyjnej pojawia się także typologia stosowanych przez autora, kryptonimów. Analizie poddane zostały wybrane utwory poetyckie, opowiadania *Bayamus*, *Hau! Hau! Czyli kto zabił Ryszarda Wagnera?*, *Przygody Pędrka Wyrzutka* oraz powieść *Wykład profesora Mmaa*.